

Ośrodek Szkoleń Specjalistycznych SG im. gen. bryg. Wilhelma Orlika-Rückemanna

<https://oss.strazgraniczna.pl/oss/osrodek/historia-osrodka/historia-otps/4057,Historia-Osrodka-Tresury-Psow-Sluzbowych-SG.html>
17.05.2025, 10:50

Historia Ośrodka Tresury Psów Służbowych SG

24.09.2009

Tradycja wykorzystywania psów w służbie granicznej sięga okresu z przed II wojny światowej.

4 kwietnia 1928 r. powołano Straż Graniczną podejmując również decyzję o wprowadzeniu psów do służby. Minister Skarbu Rozkazem nr 20 z dnia 18 kwietnia 1928 r. oddelegował 8 funkcjonariuszy na kurs tresury psów służbowych do Zakładu Tresury Psów Policji w Poznaniu. Pierwszy samodzielny Zakład Tresury Psów Granicznych powstał w Górze Kalwarii gdzie znajdowała się Centralna Szkoła Straży Granicznej. Rozkazem nr 69 z 20 grudnia 1928 r. Komendanta Głównego Straży Granicznej płk Gorzechowskiego do Zakładu Tresury Psów Granicznych został skierowany do służby z dniem 31 grudnia 1928 r. mjr Marian Jurkowski wraz z trzema strażnikami.

1 kwietnia 1929 r. w Górze Kalwarii uruchomiono pierwszy „kurs wyszkolenia przewodników psów i tresury psów granicznych”. 25 stycznia 1933 r. Zakład Tresury Psów Granicznych został przeniesiony do własnego obiektu w Rawie Ruskiej gdzie funkcjonował do 10 września 1939 r.

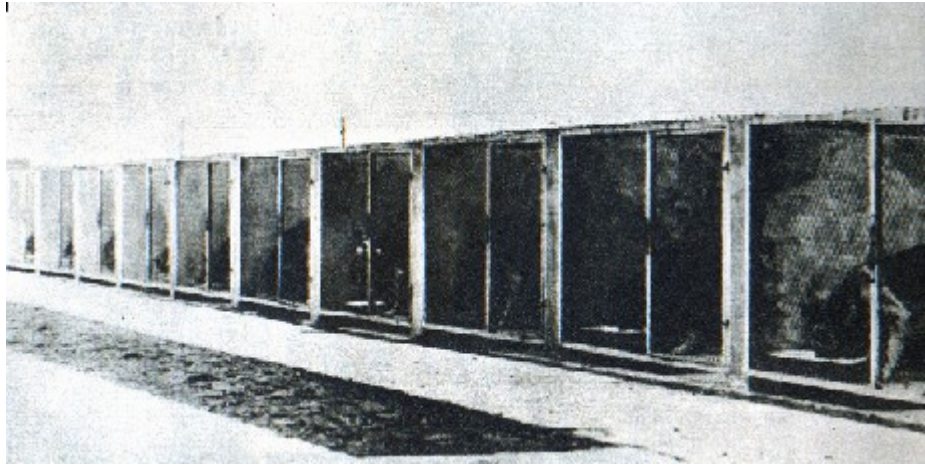
Działania wojenne przerwały prace nad utworzeniem organizacji szkolącej zarówno przewodników jak i psy przeznaczone do ochrony granicy państwowej.

Po zakończeniu II Wojny Światowej 13 września 1945 r. Rozkazem Naczelnego Dowódcy Wojska Polskiego Marszałka Polski Michała Roli - Żymierskiego powołano do życia Wojska Ochrony Pogranicza. Rozkaz ten zobowiązywał szefa departamentu WOP do utworzenia Zakładu Tresury Psów WOP w składzie 82 ludzi. Początki były trudne.

Zakład Tresury Psów Wojsk Ochrony Pogranicza został utworzony w Rusowie (ówczesne woj. koszalińskie) z dniem 6 maja 1946 r. Organizatorem i pierwszym Komendantem Zakładu Tresury Psów został mjr Marian Jurkowski, który funkcję tą pełnił do 1952 r.

Marian Jurkowski

Organizator i Komendant
Zakładu Tresury Psów
Służbowych WOP

w latach

1945-1952

Pierwszy kurs tresury psów służbowych rozpoczął się 1 grudnia 1946 r. W kwietniu 1947 r. Zakład Tresury został przeniesiony do Ostródy, gdzie mieściło się Centrum Wyszukolenia Wojsk Ochrony Pogranicza. Pierwszy kurs ukończyło 30 słuchaczy. Zaczął się on w Rusowie, a zakończył 13 lipca 1947 r. w Ostródzie. Została zmieniona nazwa zakładu na Zakład Tresury i Hodowli Psów Służbowych WOP, gdzie we własnym zakresie hodowano psy, które po przeszkoleniu były kierowane wraz z przewodnikami do ochrony granicy państwowej.

15 września 1951 r. Zakład Tresury Psów został przeniesiony do Lubaczowa, stając się niezależną jednostką. W 1952 r. Komendantem zakładu został mjr Antoni Sławiński, a w kwietniu 1955 r. ppłk Tadeusz Serwiński.

W listopadzie 1957 r. Zakład Tresury przeniesiono do Zgorzelca, gdzie w 1970 r. otrzymał nazwę Ośrodka Tresury Psów Służbowych WOP. Od 1973 r. Dowódcą Ośrodka był ppłk Władysław Sochacki, po nim funkcję tą objął w 1976 r. ppłk Bolesław Kurdziel.

Bolesław KURDZIEL
Komendant
Ośrodka Tresury Psów
Służbowych
Wojsk Ochrony Pogranicza
w latach
1976-1988

Wiosną 1987 r. Ośrodek Tresury został przeniesiony do Żarki nad Nysą. W październiku 1988 r. obowiązki komendanta objął kpt. Mieczysław Kula pełniąc je do stycznia 1999 r.

Uroczystość przekazania obowiązków Komendanta OTPS WOP 16 października 1988 roku.

Uroczystość przekazania obowiązków Komendanta OTPS WOP 16 października 1988 roku.

Mieczysław KULA
Komendant
Ośrodka Tresury Psów
Służbowych
WOP i SG
w Żarce n/Nysą
w latach
1988-1999

W 1993 roku spora część kadry instruktorskiej przeszła na emeryturę i konieczne było zatrudnienie nowych kandydatów na instruktorów.

Żarka nad Nysą sierpień 1994 rok, kandydaci na instruktorów: st.szer. Paweł Lange, kpr. Krzysztof Ślusarek, st. kpr. Władysław Widuch, kpr. Zbigniew Waszkiewicz.

Żarka nad Nysą sierpień 1994 rok, słuchacze kursu psów na literę A.

Żarka nad Nysą, Święto Straży Granicznej 1998 rok.

15 stycznia 1999 roku Komendantem Ośrodka Tresury Psów Służbowych został kpt. Leopold Pyrak.

Uroczystość przekazania obowiązków Komendanta OTPS SG w dniu 15 stycznia 1999 roku.

Komendant
Ośrodka Tresury Psów Służbowych
Straży Granicznej im. Ziemi Łużyckiej w Lubaniu
płk SG Leopold Pyrak
1999-2009

W listopadzie 2001 r. Ośrodek został przeniesiony z Żarki nad Nysą do Lubania, gdzie rozpoczął swoją działalność uroczystą inauguracją.

19 grudnia 2003 roku w Ośrodku Tresury Psów Służbowych Straży Granicznej w Lubaniu odbyła się pierwsza promocja chorążych.

19 maja 2006 roku podczas obchodów uroczystości 15 rocznicy utworzenia Straży Granicznej przedstawiciel Polskiej Izby Handlu Zagranicznego Certyfikacja Sp. z O.O. Pan Krzysztof Lamorski wręczył Komendantowi Ośrodka Tresury Psów Służbowych Straży Granicznej w Lubaniu certyfikat stwierdzający, że system zarządzania Ośrodka w zakresie dydaktyki oraz zabezpieczenia logistycznego i weterynaryjnego jest zgodny z europejską normą ISO 9001:2000.

POLSKA IZBA HANDLU ZAGRANICZNEGO
CERTYFIKACJA
Polish Chamber of Foreign Trade
Certification

CERTYFIKAT

Nr 414/2006

Ten Certyfikat nadaje się jako dowód, że system zarządzania:
This Certificate is granted as evidence that management system of:

Ośrodka Tresury Psów Służbowych
Straży Granicznej
w Lubaniu

Polska (Poland)

spełnia wymagania Normy:
complies with the requirements of the Standard:

PN-EN ISO 9001: 2001

w zakresie:
in the scope of:

- Realizacji zadań statutowych Ośrodka ze szczególnym uwzględnieniem usług edukacyjnych, ich logistycznego i weterynaryjnego zabezpieczenia
- Fulfillment of statutory tasks of the Centre including especially educational services with their logistic and veterinary backup

Ważność certyfikatu:
Expiry date:
07.05.2009

Wojciech Szwoch
PREZES / PRESIDENT
Gdynia, 08.05.2006

10 listopada 2006 roku w Lubańskim rynku odbyło się uroczyste wręczenie sztandaru i nadanie imienia Ziemi Łużyckiej dla Ośrodka Tresury Psów Służbowych Straży Granicznej.

31 marca 2009 roku po 30 latach służby pożegnał się z mundurem płk SG Leopold Pyrak, a obowiązki Komendanta Ośrodka Tresury Psów Służbowych Straży Granicznej im. Ziemi Łużyckiej w Lubaniu powierzono ppłk SG Halinie Panczenko.

p.o. Komendanta
Ośrodka Tresury Psów Służbowych
Straży Granicznej im. Ziemi Łużyckiej w Lubaniu
ppłk SG Halina Panczenko
1.04 - 1.10.2009 r.

2 października 2009 r. Komendant Główny Straży Granicznej ppłk SG Leszek Elas mianował ppłk SG Halinę Panczenko Komendantem Ośrodka Szkoleń Specjalistycznych w Lubaniu, a ppłk SG Wiesławowi Główce powierzył obowiązki Komendanta OTPS SG.

p.o. Komendanta
Ośrodka Tresury Psów Służbowych Straży Granicznej
im. Ziemi Łużyckiej w Lubaniu
ppłk SG Wiesław Główka
2.10 - 31.12.2009 r.

Na mocy Zarządzenia nr 68 Komendanta Głównego Straży Granicznej, z dniem 1.01.2010 r. zniesiony został Ośrodek Tresury Psów Służbowych Straży Granicznej.